Hindi Na Makakamtan (What They Couldn't Have) JT Trinidad

Drama, Magical Realism

Logline

A year after her husband's death, Daisy, 65, decided to wear her favorite red blouse again. She then started to reexperience physical manifestations of puberty.

Synopsis

Daisy, a 65-year-old widow, lives with her youngest daughter Myra, 35, a high school teacher. Together under one roof, they remain hostile to one another. A year after her husband's passing, she decided to wear her favorite red blouse which she had not worn for a long time. Upon wearing this blouse, through the physical manifestation of it, she began to reexperience her puberty. Through this, Daisy gained the confidence to do things she never was able to do when she was younger, and essentially, to recover the youth she never had. However, this optimism quickly perished as she also relives memories long abandoned and forgotten.

Storyline

Sampaguita ng aming lipi Bulaklak na sakdal ng yumi Ikaw ang mutyang pinili na sagisag ng aming lahi

Ang kulay mong binusilak Ay diwa ng aming pangarap Ang iyong bango't halimuyak Sa tuwina'y aming nilalanghap

Sampaguita, Passionata

Isang taon na ang lumipas nang mamatay si Jaime, asawa ni Daisy. Maghahanda si Daisy papunta sa simbahan suot ang paborito niyang red blouse na hindi niya sinuot sa nakalipas na taon. Kinakausap niya ang litrato ni Jaime na nakapatong sa altar. Makikita siya ng kanyang anak na si Myra at iirapan ni Myra si Daisy. Sasabihin ni Myra na si Daisy lang naman daw ang naloko ni Jaime. Mabilis na ibabalik ni Daisy ang litrato.

Paalis na si Daisy nang matapilok siya sa living room. Hindi ito pinansin ni Myra. Paglabas ni Daisy ay makikita niya sa harap ng gate si Marco, naka-high school uniform, na nakasakay sa nakahintong bisikleta. Mapapatingin si Marco sa bandang puwitan ni Daisy, maging ang ibang dumaraan ay mapapatingin na rin. Meron siyang pulang mantsa sa kanyang puwitan.

Habang papasok si Daisy ng simbahan, may babaeng nag-aabot ng leaflets ng beauty products. Ilalapit ni Daisy ang kamay subalit iniabot ng babae ang leaflet sa dalagang nasa likod niya. Napa-sign of the cross na lang siya sa hiya. Maririnig ni Daisy ang isang announcement na sinasabing magkakaroon na ng daily zumba session sa kanilang barangay.

Pagkauwi ni Daisy ay papalitan niya ng sariwa ang nalalantang mga sampaguitang nakalagay sa altar. Magpapalit si Daisy ng pambahay na kupas at tatanggalin ang make-up na suot niya. Magdidilig siya ng mga halaman. Lalapitan siya ng isang batang nanghihingi ng abuloy para sa lola niyang nakaburol

sa may tapat ng bahay nila. Kwento ng bata, sinundo ito ng lolo niyang naunang namatay. Hindi dapat ito bibigyan ni Daisy nang tinawag ito ng nanay na "Allan". Aabutan ito ng bente pesos mula sa sarisari store niyang halos wala nang laman.

Naghahanda na si Daisy ng hapunan. Sa labas ay ang kauuwi pa lang na si Myra kasama si Marco. Habang kumakain sila, ilang beses na kakausapin ni Daisy si Myra subalit mga sagot na one-liner lang ang matatanggap niya.

Habang nagpapahinga si Myra sa salas ay may kalandian siya sa telepono. Si Daisy naman ay maingay na naghahanap sa salas nang paikot-ikot. Kukunin ni Daisy ang plastik sa center table at itataktak ito. Laman nito ay mga napkin na binili ni Myra. Sisigawan ni Myra si Daisy at tatanungin kung ano ang hinahanap nito. Sasagot sana si Daisy subalit bakas sa mukha niyang nakalimutan ang nasa isip. Matutulala siya at aalis.

Nakaupo si Daisy sa toilet. Nahihirapan at pinipilit niya ang sarili niyang dumumi. Nang makaraos ay huhugasan niya ang puwet niya, mapapansin niya ang dugo sa kanyang daliri. Mapapangiti lang siya. Sisilipin niya si Myra at hihintayin itong makaalis. Lumabas siya nang hindi nakasuot ang salawal. Kumupit siya ng napkin. Ifa-flush niya ang kubetang puno ng pinaghalong dumi at dugong tulad ng regla. Susuka siya at mapapansin niyang lumalaki ang kanyang tiyan.

Kinaumagahan ay pumasok na si Myra. Umalis naman si Daisy papuntang tiangge upang mamili ng mga bagong damit. Suot niya ang damit na kinuha niya mula sa aparador ni Myra. Habang nag-iikot, hindi inaalok ng mga tindera si Daisy na bumili. Nilapitan niya ang isang tindera subalit may kausap itong iba. Natagalan bago siya mapansin ng tindera. Bumili siya ng mga bagong damit, binili niya rin si Myra.

Habang kumakain ng gabihan si Myra, inabot niya rito ang damit na binili niya. Walang sinabi si Myra nang tinanggap ang bigay ng nanay.

Sumilip si Daisy sa kwarto at nakitang sinusukat ni Myra ang damit na binigay niya. Sinaraduhan siya ng pinto ni Myra nang makita siyang sumisilip.

Kinaumagahan, habang nagdidilig si Daisy napatingin sa kanya ang anak niya. Suot na ni Daisy ang mga pinamili niyang damit—malayo sa kupas nitong mga daster noon. Wala na rin ang nakaburol nilang kapitbahay. Mapapansin ni Daisy ang mga dahong sinira ng mga caterpillar. Bobombahin niya ng tubig ang halaman, sisipain niya ang paso hanggang sa mabasag.

Naghahanap si Daisy sa kwarto niya. Titigil siya nang makita ang damit ng isang batang babae. Ibabalot niya ito sa isang plastic. Pag-uwi ni Myra ay iaabot ni Daisy ang damit ng bata at sinabing pakiramdam niya ay bagay ito sa kanya. Tahimik itong tatanggapin ni Myra sabay abot ng nakabalot na regalo at ang flyers ng zumba session sa barangay.

Bihis na bihis si Daisy na pumunta ng zumba session. Bata Pa Ako ni Nora Aunor ang tugtog. Hirap si Daisy na sumabay sa combative choreography ng zumba. Nakatulala lang din siya sa binatang zumba instructor na may bakat ang hulma ng katawan buhat ng pawis. Mabubunggo ni Daisy ang mga kasama niya at mapapansin din nila ang dugo sa puwitan ni Daisy. Sasabihin ni Daisy na himala ang binigay sa kanya at padabog na uuwi. Pag-uwi niya, makakalimutan niyang magbayad sa tricycle.

Pag-akyat ni Daisy ay maririnig niya ang palitan ng ungol. 'Di niya mahanap ang pinanggagalingan ng ungol. Mapapatingin lang siya sa litrato ni Jaime habang sinisigaw niya kung sino ang nananakit kay Myra. Nang matapos ang sex, diretso si Daisy sa lababo para sumuka kung saan siya makikita nina Myra at Marco na nag-aayos ng mga damit nila. Sinabi ni Marco na nagpa-tutor siya kay Myra. Matatawag niyang Marianne si Myra, at Allan naman si Marco.

Pumasok si Daisy sa kwarto ni Myra upang maghanap ng napkin ngunit wala siyang makikita. Makikita niya ang positive na pregnancy test pagkatapos ay mapapahawak siya sa tiyan. Kukuha siya ng panty mula sa aparador ni Myra.

Habang natutulog si Daisy, nag-uusap sa labas sina Myra at Marco. Sasampalin ni Marco si Myra pero agad na babawi ng yakap. Naghanda si Myra ng pagkain at nagulat si Daisy paggising nito. Ampalaya at galunggong ang nasa plato. Tahimik pa rin si Myra. Itatanong ni Myra kay Daisy kung puwede na ba siyang mag-asawa sa luto niya. Nauna pa ring matapos si Myra kumain at dumiretso sa kwarto. Naiwang mag-isa si Daisy.

Kinaumagahan, habang natutulog si Daisy nagising siya sa iyak ni Myra habang may kaaway sa telepono. Sisigawan ni Daisy mula sa baba si Myra at itatanong kung si Allan daw ba ang kaaway. Walang sagot si Myra.

Nalalanta na ang mga sampaguita sa altar. May kumatok na lalaki at nagpakilalang umorder ng halaman noong isang araw. Hindi nito tinanggap ang order na halaman dahil sira-sira ang dahon nito. Umalis ang lalaki at iniwan ang order niya dapat na halaman. Mapapansin niya ang kanyang tanim na ampalayang gumagapang papasok ng bahay.

Umakyat si Daisy at nakita si Myra na nagluluto ng kanilang tanghalian. Kinakanta ni Myra ang Dandansoy. Maririnig ito ni Daisy. Pakikinggan lang niya si Myra at itatanong kung sino ang kausap nito sa telepono. Hindi ito sasagutin ni Myra, imbes ay magkukuwento ito tungkol sa kung paano kinakanta ni Daisy ang Dandansoy sa kanya noong bata pa siya. Pumasok si Daisy sa kwarto, sumunod si Myra. Kinantahan ni Myra si Daisy ng Dandansoy. 'Di pa rin tatawaging "Mama" ni Myra si Daisy. Makakatulog si Daisy.

Pagkagising ni Daisy ay gabi na. Tulog na si Myra sa kwarto niya. Sisilipin niya ito sa kwarto. Patago itong maghahalungkat sa mga damit na nakakalat at kukunin ang isang nighties. Babalik siya sa kwarto at isusuot ang nighties na kinupit niya mula sa gamit ni Myra. Ngingiti si Daisy, sasabihin niya sa tiyan niya na aalagaan niya ito. Buhay na buhay ang mga sampaguita.

Umaga. Lanta na ang mga sampaguita. Suot-suot niya ang isang kupas na pulang daster na may kapareho ng cuts sa nighties na suot niya kahapon. Gulat ang kanyang mukha nang makita ang mga uban niya. Tinatawag siya ni Myra na "Ma" ngunit hindi siya lumilingon. Kinuha siya ni Myra at iniharap sa kanila. Nagpapaalam si Myra na aalis siya kasama si Marco dahil buntis siya. Sinabi rin ni Daisy kay Myra na buntis siya subalit 'di ito sineryoso ni Myra. Sabi pa niya, handang iwanan ni Marco ang magulang niya upang makabuo sila ng sariling pamilya. Hindi makaimik si Daisy, nakatulala lang din siya kay Myra. Naluluha ang mga mata ni Daisy. Pinanood lang niyang umalis ang dalawa habang paulit-ulit na lumilingon si Myra sa kanyang nanay.

Pumasok si Daisy sa kwarto at muling kinausap ang kanyang tiyan at sinabing isa itong himala dahil sinabi ng doktor noon na baog na siya dahil may sumuntok na lasing sa puson niya. Hinawakan din niya ang suso niyang lumalaki kasabay ng kanyang tiyan. Makakatulog siya.

Tahimik ngunit magulo ang ayos ng salas. Biglang maririnig na sumisigaw si Daisy. Hawak niya ang kanyang tiyan. Sumusuka ito at nagtatae. Nanlilimahid na rin siya kaya pumunta siya sa shower area para maligo pero walang tubig ang lumalabas. Magdadabog siya.

Nang tumahimik si Daisy ay pumasok na siya sa kwarto niya. Hirap niyang inabot ang litrato ni Jaime. Nang hahalikan niya ito ay nahulog ito at nabasag. Lilinisin niya sana pero nasugatan siya. Mapapatulala na lang siya habang pinagmamasdan ang sarili sa salamin na puting-puti ang buhok, laylay na ang mga suso, at kulubot na ang mga balat. Makakatulog siya sa kakaiyak.

Umaga. Tahimik at wala nang tao. May nagpapatugtog ng Sampaguita ng Passionata mula sa labas. Uupo si Daisy sa rocking chair na nakaharap sa bintanang gawa sa capiz shells. Maya-maya ay may malakas na kalabog. Hahanapin ni Daisy ang pinanggalingan ng ingay. Mapapadpad siya sa kuwarto kung saan makikita niya ang isang lalaki, si Jaime. Nilapitan niya ito at hinawakan ang mukha. Kinuha ni Jaime ang kamay niya at tumango ito kay Daisy. Inalis naman ni Daisy ang kamay niya at umatras ito mula kay Jaime. Walang parte ng katawan nila ang magkadikit. May mantsa pa rin ng dugo ang damit ni Daisy sa puwitan. May tumatagos na dugo sa damit sa may bahagi ng puke ni Daisy.

Wakas.